

Sandoz Türkiye Fotoğraf Albümlerinde Galatasaray

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı Özel

7 Mayıs 2026, Perşembe günü Dr. Güzin ve Dr. Edgar Poffet'in kızları Ayşe Poffet Hanım Levent'teki evime gelerek, beni onurlandırdı. 2 koli içinde 14 Sandoz fotoğraf albümü, iki evrak dosyası ile bir eşantiyon getirdi. Çay, tatlı tuzlu keklerimizle duygu dolu sohbet ettik. Gözlerimiz doldu. Saat 16.00 gibi ayrıldı. Daha öncesinde, gün ve saat saptarken "Bu hatıraların bilen ve emin ellere gideceğinden çok mutluyum" ifadeleri beni onurlandırmış, çok mutlu etmişti. 8 Mayıs Cuma öğleden sonra tek tek inceledim. Çalışma odamdaki bir rafa yerleştirdim. RE Books Arts'a kayıtlı olarak gelecek kuşaklara aktarılacak, diğer kayıtlı kitaplar, belgeler, fotoğraflar, yadigârlar gibi.

Fotoğraf albümleri içinde 3 fotoğrafım ile iki çalışma arkadaşımda hazırlamış olduğum Sandoz Endüstriyel İlişkiler Raporu beni mutlu etti. Sandoz çalışma hayatım bir film şeridi gibi geçti gözlerimin önünden, çoğu tanıdığım kişiler, etkinlikler, projelerle. Her ay bölümlerden gelen raporlar ile psikotrop maddelerin hesabını yapar, mühürler, Güzin Hanım'ın odasında kilitli tutardım, bir sonraki kontrole kadar. İç ve dış davetler, sergiler, kitaplar, dergiler, seminerler, seyahatler, kuruluş yemekleri, IPRA, Soroptimist, UNICEF, İKSV destekleri, müzik bursları...

Albümlerindeki tüm fotoğraflar kurum tarihi açısından olduğu kadar ülke sosyal tarihi açısından da kıymetli. Bazı fotoğraflara hayran kaldım. Çok etkileyici. Birkaçı Sinan Erdem ile. Bu hafta **Galatasaray şampiyon** olunca ülkemiz sporuna hizmetleri olmuş Galatasaraylı **Sinan Erdem** Beyefendiyi de anmak istedim. Yazılarımda da zaman zaman belirttiğim üzere kendimi bir stadyumda taraftar olarak hiç görmedim. Ancak her daldaki sporun ülke ve kişiye faydası olabileceğini düşünüyorum.

RE Books Arts arşivimdeki "Kuruluş: Mekteb-i Sultani'den Galatasaray Spor Kulübü'ne Türkiye'de Futbolun Erken Çağı (1904-1907)" kitabı 1904 ile başlar. 124. sayfasının başında "Bu takımdaki 11 futbolcudan 10'u Mekteb-i Sultani kökenliydi" yazar. Sayfada çok da hoş, anlamlı bir görsel var. Fotoğraftaki yazı şöyle: "484 Asım Tefvik hem kalecilik ediyor, hem de "Le Cid" ezberliyor". "Le Cid" Fransız tiyatro yazarlığının şahikası sayılıyor. Hasan Ali Yücel Klasikleri dizisinde yer alır. Yani kaleci 17. yüzyıl Fransız tiyatrosunun en büyük üç yazarından birini (Pierre Corneille) okuyor maça hazırlanırken! Müthiş değil mi?

Kültür ve Spor! Bu önemli bir konu.

Galatasaray bir kültür ve bu kültürün kökleri köklü bir eğitimden çıkmış. Ülkemizde okuldan çıkmış, devam eden tek spor kulübü, dünya çapında olmuş. Mesele sahip olmaktan öte sahip olduğuna sahip çıkmak. Kültürlü, bilgili, lisanlara vakıf gençlerimizin Türk sporunda yer alması ve dünya çapında başarı kazanması. Donanımlı, saygılı, toleranslı, atletik, ruh ve beden sağlığı ile mutlu gençlerimizi sporun her alanında çalışmaya teşvik etmek gerektiğini düşünüyorum. Spor sportmenlik demekse ki zarafeti yansıtır, konuşması, hitabeti, otokontrolü ile topluma örnek olmalı.

Futbol büyük bir sektör. Yani Simon Kuper'in dediği gibi "Futbol Sadece ve Asla Futbol Değil". Bu büyük gücü, maddi ve manevi çok akılcı kullanmak gerek. Kişilere, kişilerin kazancına indirgmeden kurum kimliğinin kazancını, itibarını, sürdürülebilir başarısını düşünmek gerek. Yönetimler, teknik direktörler, oyuncular, taraftarlar yıllar içinde değişir. Bu değişimde tek değişmeyen güçlü markadır. Bu markaya saygıdır. Barışçıl, uyumlu, birlik ve beraberlik duygusu yüksek kültürlü bireylerin, gelecek kuşaklara aktaracağı tek değer; saygın ve köklü bir markanın dünya çapında maddi ve manevi gücüdür. Okul futbol takımlarının GS gibi (RC, İEL, Vefa vs) devam etmesini arzu ederdim. Bambaşka bir spor dünyası olurdu sanırım, eğitim kökenli.

Presseball - 1962 / Dolmabahçe

Sinan Erdem, Müfide Hanım, Radyolog Faruk Bey, Süheyla Erdem

Müthiş estetik bir fotoğraf. Siyah beyaz, Prenses Grace Kelly filmlerini andırıyor.

Fotoğraf altındaki açıklamada adı geçen "Müfide Hanım"la ilk aklıma gelen Müfide Ferit Tek (1892-1971) oldu. "Müfide Ferit Tek Hanımefendi mi acaba?" diye düşündüm. Zira Türkiye Soroptimist Kulübü'nün kurucularındandı. Güzin Hanım da Soroptimistti, kendisine çok saygı duyardı. Sandoz kitabımızda da yazmıştım. Kitaplığımızda "Leyla İşgal İstanbul'unda Aşk" ve "Ay Demir" kitapları kayıtlı. "Ay Demir" kitabını çıkarıp arkasındaki fotoğraf ile yan yana koydum. Ersin sülalemizdeki 2. nesil profesyonel fotoğrafçı olduğu için fizyonomi incelemesi yapmasını rica ettim. "Yüzde 80-90 olabilir" dedi, ama soyadı yazılmadığı için kesin bir şey yazmam doğru olmaz diye düşünüyorum.

Presseball – 1962 / Dolmabahçe

“Sinan Erdem

Okul No: 1048 Devre 78”

“Sinan Erdem, 1927 yılında Manisa’da doğdu. Yeşilköy İlkokulu’nu bitirdikten sonra Galatasaray Lisesi’ne girdi. **Okul yıllarında ilgi gösterdiği sporlar futbol, boks, yüzme, voleybol ve basketboldu. Fakat sporculuk kariyerini bunların içinde kendi ifadesiyle en zayıf olduğu voleybolda yaptı.** İlk kulübü dönemin en güçlü takımı Beyoğluspor’du. Sarı-siyahlılarla İstanbul ve Türkiye şampiyonlukları sevinci tattı. **Yıllarca kader birliği yaptığı Ayhan Demir’in davetiyle Galatasaray’a geçti.** Sarı-kırmızılı forma altında şampiyonluklarına yenilerini ekledi. Sinan Erdem, Milli Takım’ın 1953 yılında oynadığı ve tarihinin ilk maçı olan Yugoslavya mücadelesinde yer aldı. **1954’te Ay-yıldızlı ekibin kaptanı oldu.** 1956’da Prag’da düzenlenen Dünya Şampiyonası’nda milli formayı giydi. **İstanbul Hukuk Fakültesi’nde okuyan Erdem, Türk Üniversite Takımı’nda da yer aldı.** Aynı zamanda başarılı bir tenisçiydi. Galatasaray’da oyuncu - antrenör olarak çalıştırıcılığa başlayan Sinan Erdem, askerlik görevi esnasında Kolej’in kadın takımında, Demirspor’da ve Harp Okulu’nda antrenörlük yaptı. 1959’da A Milli Takım’ın antrenörü oldu. Aynı yıl Akdeniz Oyunları’nda takımın başındaydı. Daha sonra Kadın Milli Takım’ını çalıştırdı ve Millileri 1963 Avrupa Şampiyonası’nda yönetti.

1958 yılında kurulan Voleybol Federasyonu'nda genel sekreter olan Sinan Erdem, 9 yıl bu mevkide kaldı. 1964'te Uluslararası Voleybol Federasyonu'nda göreve başladı. 1972'de bu kurumun Organizasyon Komitesi'nin başkanı oldu. Erdem sırasıyla; Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi genel sekreter yardımcılığı (1974-1983), genel sekreterliği (1982-1989), Akdeniz Oyunları Teknik Komite üyeliği (1983-1986), Yeşilyurt Spor Kulübü'nde başkanlık (1987-1988) görevlerinde bulundu. **1988'de Uluslararası Olimpiyat Komitesi temsilciliğine seçildi. Aynı yıl Akdeniz Oyunları Yönetim Kurulu'na girdi. 1989'da seçimle Türkiye Olimpiyat Komitesi'nin başına geçen Sinan Erdem, vefatına kadar bu görevi sürdürdü.** Teknik delege, TMOK temsilcisi ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi temsilcisi olarak 9 Yaz, 4 Kış Olimpiyatı'nda bulundu. TMOK'ta başkanlık yaptığı sürece İstanbul'un Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapması için büyük çaba harcadı. **Bir dönem gazetecilik de yapan Erdem, 'Uçantop Alantopu Masa Topu Terimleri Sözlüğü' ve 'Adanmış Bir Hayat' adlarında iki kitap yazdı. Legion d'honneur nişanına sahip olan Sinan Erdem 2003'te vefat etti. Adı, İstanbul'da bulunan ülkemizin en büyük spor salonuna verildi.**", SultaniVeSpor

15.11.1968 im Galatasaray - Ball

Sinan Erdem, Süheyla Erdem, Doktor Bey, Leyla Arbatlı, Dr. Güzin Poffet, Dr. Fikret Kuru

15 Kasım 1968 Galatasaray Lisesi'nin 100. Yılı imiş. Çeşitli kutlamalar yapılmış.

“Galatasaray Lisesi 100cü Yıl Kutlama Tören ve Şenlikleri” filmi çekilmiş. Filmi hazırlayan Selanik kökenli Faruk Kenç. Kenç, Türk sinema tarihinde tiyatro kökenli yönetmenlerden geçişte mihenk taşı. Bu vesileyle evlilik cüzdanında mesleği “Sinemacı” yazan ilk sinema işletmecilerinden dedem Haydar Sarıali'yi anıyorum.

Yüzüncü Yıl filmi ile “Charles De Gaulle Galatasaray Lisesi Ziyareti”ni İstanbul Araştırmaları Enstitüsü kaynaklarından izledim. En doğru kaynaklara ulaşmak için çaba gösteriyorum araştırma yazılarımda.

Dr. Fikret Kuru ile aynı dönemde çalışsam da kendisi ile tanışmıştım. Leyla Arbatlı Hanım’ın, Leman Arbatlı Hanım ile bir bağı var mı bilemiyorum. Leman Hanım’ın anneme imzalı bir kitabı arşivimizde, yazıp yayınlamıştım.

Doktor Bey, sportmendi. Fotoğraf albümlerinde Sandoz Fabrika bahçesinde futbol oynarken fotoğrafı var. Firmalar arası futbol turnuvaları olurdu. Ancak iş arkadaşlarımın hangi takımı tuttuklarını bilmiyorum, hiç konusu geçmemiş anlaşılır. Doktor Bey’in ata binerken de güzel bir fotoğrafı var. Benim bildiğim kayak ve golfte başarılı olduğu. Sinan Erdem Bey ile sohbetleri kim bilir ne kadar zevkli, ufuk açıcı olmuştur.

Ülkemizde voleybol takımları; Sultanlar ve Efeler adıyla, kadın ve erkekler olarak ayrılıyormuş. Voleybolda aklıma ilk gelen Eczacıbaşı oldu, sanırım voleybola hevesli gençler bize başvurduğunda Eczacıbaşı’na yönlendiriyor oluşumuzdandı diye hafızamda. Galatasaray gerek erkekler gerekse de kadınlarda birinci olmasa da başarılar alıyor anlayabildiğim. “Temsilcimiz Galatasaray Daikin, 2026 CEV Kupası finali ikinci maçında İtalyan ekibi Chieri 76’yı sahasında 3-1 mağlup etti. İlk maçta da rakibini 3-2 mağlup eden Sarı-kırmızılılar, 2026 CEV Kupası’nda şampiyon oldu.”, TVF neticesine Sinan Erdem Bey memnun olurdu.

Galatasaray’ın 100. yılındaki filmde Turgay Şeren Bey ne kadar mutlu gözüküyordu. Babamla aynı kurumdan arka arkaya ebediyete uğurladığımız Turgay Şeren Bey, hayli yaş almıştı, rahatsızlığı vardı, ama zarafetini, bir hanım yanına yaklaşırken sanki ceketinin önünü ilikler gibi olan davranışının örnek olması adına gözlerimin video olmasını isterdim. Babası Galatasaraylı (mektepli aynı zamanda) Süleyman Seba da benzer çizgideymiş. Röportajlarında da aktarıyor. Futbol kardeşliğini, dostluğunu, rakip olsalar dahi!

“Le Cid” ile yoğrulan Asım Tefik ile her takımdan dostlarıyla birlikte saygı ile hoşça vakit geçiren Seba’nın ifadelerine izdüşüm; babam gibi mesleğinin yanı sıra fakülte futbol takımında oynayan, tuttuğu futbol takımına da tutku ile bağlı, ama diğer takımların taraftarlarına toleranslı nesiller olması, “stadyum dışında her renk güzeldir” olgusuna saygı umuduyla o nesli arıyor, saygıyla anıyorum.

Bu vesileyle Ayşe Poffet Hanım’a sonsuz teşekkürlerimi yineliyorum.

132 sayfalık “Dr. Güzin Poffet-Tamaç’ın Ardından Sandoz Türkiye Anılarımla Bir Devir” pdf kitabımız ile 16 sayfalık “Dr. Edgar Poffet’nin Ardından Türkiye Sandoz Kurum Kimliğine Bir Kesit” inceleme yazımı revize edeceğim. Sandoz Koleksiyoneri Hakan Sepici Bey ile röportaj yapmış ve yayınlamıştık, Sandoz Kurum Kimliği ile ilgili bir kitap çıkartacak olursa dijital ortamda kendisine katkıda bulunabilirim. Bu yazım gibi eşleşen konular çıkarsa yine Güzin Hanım ve Doktor Bey’i anmamıza vesile olmasından da mutluluk duyuyorum.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda başta Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, edebiyatımıza olduğu kadar ülkemiz sporuna katkılarıyla Tefik Fikret ile Şeyhül İdman Ali Faik Üstünidman, Selim Sırrı Tarcan, Ali Sami Yen gibi nice öncülerimizin, bizlere eğitimci olan kıymetli büyüklerimizin, 19 Mayıs 1963'te vefat eden, maddi, manevi, kültürel mirasını devraldığımız dedem Haydar Sariali'nin ruhu şad olsun.

Rengigül Yaltırık Ural, 19 Mayıs 2026, Levent